

Tegevusaruanne: Meede 2 Varroatoosi monitooring ja tõrjemeetodid

Periood: 01.03. – 31.08.2013.a.

Koht: Polli-Järve talu, Karksi vald, Viljandimaa

Vaatleja: Antu Rohtla, Töövõtuleping nr PR-9-2-4

Töö teema: Mesilasperede varroalestaga nakatumise diagnostiline hindamine ja looduslähedaste ravivõtete efektiivsuse hindamine.

Varroalestade arvukuse hindamine toimus Antu Rohtlale kuuluvas mesilas, mille aadress on : Polli-Järve talu, Polli küla, 69108 Karksi vald, Viljandimaa.

Varroalesta loendamise viis läbi Antu Rohtla, tel. 43 31 801, mob. 56 612 622; e-mail antu.rohtla@gmail.com.

Mesila tootmissuund: hobimesila, aretusmesila suunaga. Perede arv 30

Mesila on registreeritud PRIA-s nr. EE 12605

Taru tüüp: eesti taru raamil põhinevad korpustarud.

Põhilised korjetaimed: pajud, iminõges, pihlakas, viljapuud ja marjapõõsad, valge-, roosa-, ja punane ristik, vaarikas, pärn, ja viimastel aastatel ka suviraps.

Mesilas on kevadiste langetisproovide põhjal diagnoositud nõrk varroatoosi ja noseematoosi nakkus.

Mesilasperede väljalangemine talveperioodil on olnud järgmine:

2010-2011 talv	0%
2011-2012	3,3% ja
2012-2013	0%

Perede varroalestast nakatumise kindlakstegemisel on kasutatud võrkpõhju koos selle alla paigutatud valge joonestuspaberiga. Allavarisenud lestade loendamist alustati 2012. aastal juba 22. märtsil ja loendamist tehti keskmiselt 5 päeva järel. Suurem lestade varisemine algas juulis-augustis, peale meevõtmist. 2013 aastal aga algas suurem loomulik lestade varisemine juba juulikuu keskpaigas. Alates juulikuu keskpaigast loendati lesti kaks korda nädalas ja peale perede ravi iga päev.

Varroatoosi raviskeemid on olnud järgmised: aastatel 2010- 2012 aprillis, enne esimest pesade laiendamist 15 ml BeeVitali pere kohta. Maikuu lõpus, (tugevates peredes) emade vahetus sülemlemise imiteerimise meetodil + 15 ml BeeVitali pere kohta (igal aastal u. 50% peredest).

Augustis, peale mee võtmist BeeVitali 3 korda nädalaste vahedega, iga kord 15-20 ml pere kohta. Vajadusel on tehtud veel varroalesta järeltõrje oktoobris 15 ml preparaati pere kohta.

BeeVital on manustatud peredele soojalt (u. +35*), mille tagamiseks hoitakse ravimipudelit sooja veega täidetud ämbris. Madala välisõhu temperatuuri (alla +5*) korral on täheldatud üksikute mesilaste alajahtumist ja hukkumist.

2012 sügisel võeti katsesse veel preparaat *varroastop*, sipelghappe aurustamine nassenheideri aurustiga ja oblikhappe.

Saadi järgmised tulemused:

65%-lise sipelghappe manustamine nassenheideri aurustiga pesa pealt septembris. Välisõhu temperatuur +12°C.

Sipelghappe kogus 50 ml pere kohta. Hukkus mesilasema ja palju noori mesilasi.

Sipelghappe manustamine nassenheideri aurustiga pesa küljelt. Ühekordne annus 65%-list sipelghapet 10 ml. Tulemused: Mesilased lahkusid äärmistest kärjetänavatest ja peale happe täielikku aurustumist (u. 3-4 päeva pärast) asusid suira aurusti kõrval olnud kärgedest välja närima. Suira eemaldamine jätkus veel ka 2013 aasta kevadel. Ema lõpetas munemise ja 2013 aasta kevadeks oli sügisel 10 kärjetänavat katvast perest alles jäänud vaid 5 kärjetänavat mesilasi.

Tabel

Erinevate ravimeetodite võrdlus*

Ravimeetod	P e r e nr.				
	9	23	32	6	1
Varroastop	522				
10 ml sipelghapet pesa küljelt		446			
50 ml. sipelghapet pesa pealt					hukkus ema ja palju noori mesilasi
35 ml 3,2% -list oblikhappe suhkrulahust					173
BeeVital					361

Märkus* Tabelis on toodud nädalas (02.09.2012-09.09.2012) allavarisenud lestade koguarv. Oblikhappe mõjul toimus lestade varisemine kuni oktoobrikuu lõpuni.

Järeldused: Suute sipelghappe kogustega (üle 50 ml pere kohta) varroalesta tõrjumisel tuleb sügisperioodil arvestada enam tarusisest võimalikku temperatuuri tõusu, mitte aga välisõhu temperatuuri.

Kuna käesolevas aruandes toodud andmete puhul on tegemist n.n. **luurekatsetega**, (katsed ühes korduses), tuleks edaspidi teha erinevate raviskeemide võrdlusi katsetes, kus on 5-7 kordust, et saada statistiliselt usutavaid tulemusi.

Kuna selliste katsetega on seotud suured riskid (võimalikud perede hukkumine ja nõrgenemine), tuleks edaspidi paremini läbi mõelda taoliste katsete rahastamise skeemid, et vältida katsetamisest johtuvate võimalike kahjude jätmist katseid läbi viivate mesinike kanda.